

OPONENTSKÝ POSUDOK

habilitačnej práce

Autor: Dr. Martin Čepel, Ph.D., MBA, DBA

Názov habilitačnej práce: Kvantifikácia vplyvu vybraných podnikateľských faktorov na kvalitu podnikateľského prostredia v segmente MSP v podmienkach Slovenska

Odbor habilitačného konania: Manažment

Oponent: doc. Ing. Cecília Olexová, PhD.

Pracovisko: Ekonomická univerzita v Bratislave, Podnikovohospodárska fakulta so sídlom v Košiciach, Katedra ekonómie a manažmentu, Tajovského 13, Košice, cecilia.olexova@euba.sk

Na základe poverenia predsedu Vedeckej rady Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu Prešovskej univerzity v Prešove zo dňa 25. októbra 2022 vypracovať oponentský posudok na habilitačnú prácu Dr. Martina Čepela, Ph.D., MBA, DBA, predkladám nasledujúce stanovisko:

Aktuálnosť témy habilitačnej práce

Habilitant vo svojej habilitačnej práci spracoval naozaj zaujímavú a aktuálnu tému a to nielen v teoretickej, ale predovšetkým v praktickej rovine. V posledných rokoch je tvorcami politik a organizáciami národného a medzinárodného charakteru dôraz kladený na zvyšovanie konkurenčného postavenia podnikov, najmä malých a stredných podnikov (MSP), ktoré sú hnacou silou rozvoja a obnovy národných ekonomík. Podnikateľské prostredie, v ktorom tieto podniky pôsobia, je dôležitým determinantom ich existencie, keďže stanovuje podmienky podnikania, podporuje alebo bráni ich rozvoju. Z uvedeného dôvodu je téma analýzy kvality podnikateľského prostredia vysoko relevantná. Predložená habilitačná práce reaguje na nové požiadavky kladené na manažment podnikov, pretože externé prostredie je plné dynamických zmien iniciujúcich potrebu zmeny v manažérskom myslení, rozhodovaní a konaní.

Je možné oceniť, že habilitant sa ujal pomerne náročnej úlohy spracovať systematickú analýzu a kvantifikáciu korelácií medzi jednotlivými faktormi majúcimi vplyv na kvalitu podnikateľského prostredia v prostredí MSP na Slovensku.

Cieľ a obsahová štruktúra habilitačnej práce

Hlavným cieľom habilitačnej práce je *komplexné zhodnotenie a kvantifikácia vplyvu vybraných podnikateľských faktorov na kvalitu podnikateľského prostredia v segmente MSP v podmienkach Slovenska*. Cieľ je formulovaný jasne a na neho nadväzujúce parciálne ciele vhodne vysvetľujú previazanosť zložiek hlavného cieľa do roviny skúmania vplyvu vybraných ekonomických, politických, technologických a sociálnych faktorov a vplyvu užšieho podnikateľského a konkurenčného prostredia na kvalitu podnikateľského prostredia. S takto

vytýčeným cieľom a výskumným problémom autor prezentoval svoj zámer spracovania aktuálnej problematiky a po dôkladnom preštudovaní miery pokrytia jednotlivých zložiek výskumného problému a cieľov je možné konštatovať, že sa habilitantovi podarilo hlavný vedecký cieľ naplniť v plnom rozsahu.

Konštatujem, že autor dodržal formálnu úpravu habilitačnej práce s rozsahom 154 strán a vhodne ju rozčlenil celkovo na 6 kapitol. Práca ďalej obsahuje 45 tabuliek a 3 obrázky. Prvá kapitola práce sa venuje teoretickým východiskám skúmanej problematiky s formulovanými podkapitolami vytvárajúcimi zjednotený obsahový systém nadväzujúci na predmet a členenie výskumnej časti. Druhá kapitola obsahuje zadefinovaný hlavný cieľ práce, parciálne ciele a pomerne rozsiahlo formulované štatistické hypotézy. Z koncepcnej výskumnej schémy uvedenej na str. 53 je zrejma systematika analyzovaných faktorov vplývajúcich na kvalitu podnikateľského prostredia daného výskumu. Tretia kapitola práce popisuje jednotlivé tvrdenia z dotazníkového výskumu a postup zberu dát. Zber údajov prebiehal v roku 2018 a v roku 2022 a pre spracovanie dát boli použité lineárne regresné modelovania a štatistické testovania v rozhraní softvéru SPSS Statistics. Štvrtá kapitola prezentuje podrobné výsledky výskumu v oblastiach definovaných parciálnymi cieľmi práce. Vzhľadom na to, že rozsah tejto časti habilitačnej práce je pomerne robustný, pre jej sprehládnenie by určite pomohlo systematizovať zhrnutie kľúčových záverov na konci jednotlivých podkapitol. Piata kapitola predstavuje diskusiu k výsledkom habilitačnej práce a okrem sumarizácie dosiahnutých výsledkov prepája výsledky s aktuálnymi ukazovateľmi MSP, s koncepcnými dokumentmi a aktívnymi politikami v analyzovanom období. Záver kapitoly je venovaný teoretickým prínosom habilitačnej práce, prínosom pre pedagogickú prax a prínosom pre podnikateľskú prax.

Skúmaná problematika je dôkladne a do hĺbky spracovaná prostredníctvom najnovších dostupných takmer výlučne zahraničných sekundárnych zdrojov s počtom 176.

Prínosy habilitačnej práce

Stotožňujem sa s názorom autora, že habilitačná práca má neštandardný, inovatívny výskumný rozmer s aplikačnými dimenziami a využiteľnosťou nielen pre výskumnú oblasť, ale výstupy môžu byť relevantné predovšetkým pre tvorcov politík, strategických rámcov na lokálnej a národnej úrovni, ako aj pre odborníkov pôsobiacich v samosprávach či v regionálnych úradoch a v neposlednom rade pre podnikateľský sektor ako celok. Z teoretických prínosov je možné spomenúť zhodnotenie ekonomickej a hospodárskej významnosti MSP, determinantov rozvoja MSP s kauzálnymi väzbami na makroekonomické a mikroekonomické indikátory, preskúmanie dopadov COVID-19 na segment MSP, či prepojenie výkonnosti MSP s kvalitou podnikateľského prostredia. Vo sfére pedagogickej praxe môže slúžiť habilitačná práca ako podklad pre aktualizáciu predmetov a študijných podkladov pre fakulty ekonomického aj neekonomického zamerania so zavedenými predmetmi súvisiacimi s podnikaním. Zvolená výskumná koncepcná schéma a metodológia habilitačnej práce, vrátane dosiahnutých výsledkov, môže byť cenným kompaktným materiálom pre analytické oddelenia podnikov, či celoživotné vzdelávanie podnikateľov. Vyzdvihnúť je možné definovanie silných medzier v rámci prepojitelnosti výsledkov výskumov do praxe a do rôznych politík, čo poukazuje na významný potenciál v zintenzívnení spolupráce výskumného, resp. akademického sektora so sektorom podnikateľským v nadväznosti na aktivity kompetentných inštitúcií. Taktiež sa stotožňujem s názorom, že habilitačná práca poskytuje významnú platformu pri vytváraní národných a medzinárodných benchmarkingových indikátorov a komparačných analýz.

Otázky do vedeckej rozpravy

1. Ako si vysvetľujete tak nízku návratnosť dotazníkov v zbere údajov v roku 2018, keď bolo oslovených viac než 94 000 MSP v SR a návratnosť dotazníkov predstavovala približne 3,5 %?
2. Do akej miery je reálne pre MSP využiť Vami navrhovaný metodologický návod skúmania jednotlivých determinantov podnikateľského prostredia?

Záver

Na základe posúdenia predloženej habilitačnej práce a predložených materiálov o pedagogickej, vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti Dr. Martina Čepela, Ph.D., MBA, DBA, konštatujem, že menovaný spĺňa všetky požadované kritériá pre habilitačné konanie na Fakulte manažmentu, ekonomiky a obchodu Prešovskej univerzity v Prešove. Predloženú habilitačnú prácu s názvom *Kvantifikácia vplyvu vybraných podnikateľských faktorov na kvalitu podnikateľského prostredia v segmente MSP v podmienkach Slovenska* hodnotím pozitívne a odporúčam ju prijať ako súčasť habilitačného konania, zároveň navrhujem na základe úspešného habilitačného konania Dr. Martinovi Čepelovi, Ph.D., MBA, DBA udeliť vedecko-pedagogický titul

„docent“

v odbore habilitačného konania *Manažment*.

V Košiciach 15.11.2022

doc. Ing. Cecília Olexová, PhD.